

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

24 de julio - 24. julija 1997

LETO (AÑO) LVI (50)
Štev. (Nº) 29

Ne bojte se!

Ko sem pred dnevi hodil po Sloveniji in pil nje prelesti, sem pil tudi nje bolesti. Ne govorim o naravnih lepota, ki so ostale neokrnjene in še polepšane, niti o lepota zgodovinskih mest, čistih in prijaznih. Govorim o ljudeh, o navadnih ljudeh, ki - sem opazil - se še vedno bojijo. Ne vem, česa, saj za svoje besede ne bodo klicani pred UDBo, ampak jim je strah prešel v kožo in kosti. Naletel sem na nekatere, ki si niso upali glasno govoriti, češ da ljudje poslušajo, pa na druge, ki zabavljajo, a na volitve ne bodo šli, saj je vseeno.

Zato pa sem bil toliko bolj vesel, ko sem poslušal pridige novega nadškofa dr. Rodeeta. V njih je bil glavni in neprestani podžig: Ne bojte se! Zahtevajte svoje pravice! Ven iz hlapčevskega mišljenja! Ne bojte se! Zahtevajte svoje! Razjasnite pojme!

To je beseda! Tu je srčika današnjega časa. Vladajoče sile z rdečo podlogo zavijajo stvari v meglo, nič ni jasno, vse leporečenje nima nobene realne posledice. Ljudje demokratičnega mišljenja pa so pasivni, tiho in se boje povedati, kar je prav. Mnenje je, da ne smemo povzročati novih krivic, da moramo biti z levičarji obzirni, jim pustiti svoje. Resnica in pravica pa nista važni. Slišal sem od dobrih katoličanov, da nadškof nima prav, ko napada levičarje, tako so pod vplivom javnih medijev, ki so navidezno demokratični, v resnici pa vsi po vrsti podtalno prikazujejo stvari, kot so všeč starim silam.

Vidi se, da je novi nadškof izšel iz naše emigracije in da je živel dolgo vrsto let v resnično demokratičnem svetu. Njegova glavna vloga je razjasniti stvari. Postaviti na svoje mesto. Biti jasen. Če bo uspel, hvala Bogu, drugače pa bodo vseeno problemi jasni in nedvoumni, da se bo videlo, kdo hoče le svoje koristi in goljufa druge.

Naša politična emigracija še ni končana. Res je, da lahko gremo domov, kadar hočemo - če smo seveda dobili lastnino in hiše nazaj, kar pa je malo verjetno. Res pa je tudi, da je potrebna jasna in načelna beseda, ki ni pogojena od dnevne politike, uspravljena po desetletjih pranja možganov, prežeta s strahom in molkom. Mi lahko še vedno povemo brez strahu, kaj je prav, še vedno lahko pokažemo, da nekje živi skupina ljudi, nad katerimi komunistična miselnost, zaviha v ekonomsko grabežljivost, nima oblasti. Tako se pridružimo tistim malo ljudem v Sloveniji, ki so po vrednosti in veljavi močni, ki dvignejo svoj glas enaki kot mi, analizirajo položaj in zahtevajo iste pravice kot mi.

Tako so pred kratkim dvignili svoje glavo slovenski razumniki v jasno zahtevo po prenovi in pravi demokraciji, proti zlorabam oblasti in ekonomskih mogočnejev.

Skupaj bomo, seveda bolj počasi, kot bi si želeli, dosegli to, kar je bil cilj naše politične emigracije in dobromislečih ljudi v Sloveniji: demokracijo in pravo svobodo.

TD

Državni zbor ratificiral sporazum

Državni zbor je na 16. julija s 70 glasovi za in tremi glasovi proti ratificiral sporazum o pridruženem članstvu z EZ. DZ je skupaj s predlogom sprejel tudi interpretativno deklaracijo. V njej ugotavlja, da nobene od določb evropskega sporazuma o pridružitvi v nobenem primeru ni mogoče razlagati na način, da je državljanom držav članic EZ v Sloveniji zagotovljena višja raven pravic kot državljanom Slovenije. DZ je poleg tega sprejel še dva dodatna sklepa. Z enim sklepom je pojasnil, da se štiritletni rok iz priloge 13 evropskega sporazuma, gre za t.i. španski kompromis, razume tako, da bo Slovenija ob koncu četrtega leta po začetku veljavnosti sporazuma o pridružitvi sprejela potrebne ukrepe, s katerimi bo najkasneje do uveljavitve sporazuma o polnopravnem članstvu zagotovila državljanom EZ pravico do nakupa nepremičnin na nediskriminatorni osnovi.

Z drugim sklepom pa so poslanci vladi naložili, naj določi postopke in kriterije, pod katerimi bodo državljanji EZ, ki so tri leta bivali na ozemlju Slovenije, uveljavljali pravico do nakupa nepremičnin, ki se ugotavlja na podlagi nacionalne zakonodaje, ki pa še manjka.

KORAK NAPREJ V EVROPO

Evropski komisar za zunanjo in varnostno politiko Hans van den Broek je v Strassbourgu veleposlanikom 10 srednje- in vzhodnoevropskih kandidatov za članstvo v EZ izročil ocene Evropske komisije o njihovi usposobljenosti za pristop k pogajanjem o polnopravnem članstvu. Pozitivno oceno, ki je hkrati priporočilo komisije za začetek pogajanj, so prejele Češka, Estonija, Madžarska, Poljska in Slovenija. Komisija je svetu EZ predlagala začetek pogajanj s šestimi kandidatkami: omenjenimi petimi in Ciprom, ki je pozitivno mnenje komisije prejel julija 1993. Predsednik Evropske komisije Jacques Santer je v Evropskem parlamentu v Strasbourgu prvič javno predstavil t.i. Agendo 2000, ki v prvem delu zajema analizo politike EZ, v drugem delu vpliv širitve na zvezo, v tretjem delu pa mnenja o desetih državah kandidatkah za članstvo v EZ in priporočila za začetek pogajanj s pozitivno ocenjenimi kandidatkami. Komisija bo ocene predstavila tudi svetu EZ, ki jih bo prvič formalno obravnaval 22. julija. Zadnje besedo o začetku pogajanj s kandidatkami bodo imeli vodje držav članic unije, ki bodo odločitev sprejeli v prvi polovici decembra letos. Prvo vključitev novih članic je mogoče pričakovati v letu 2002, morda pa šele leta 2005.

Aneks, proračun, interpelacija

Slovenska ljudska stranka in Liberalna demokracija Slovenije sta v ponedeljek, 21. julija nadaljevali usklajevanja o proračunu, pri katerem so se že poenotili glede najvišjega možnega zneska, to je 730 milijard tolarjev. To je po pogajanjih povedal predsednik SLS Marjan Podobnik, ki upa in verjame, da se bodo že v nekaj dneh zelo približali tudi dokončnemu predlogu proračuna ter ga posredovali v državni zbor. S proračunom so odlašali že pol leta od začetka nove vlade. Podobnik pa je hotel, da prej podpiše SLS z Drnovškom aneks h koalicijski pogodbi, potem šele naj bi razpravljali na tej podlagi o proračunu. Liberalni demokati pa hočejo obratno.

V socialdemokratski stranki so potrdili namero, da bodo v torek vložili interpelacijo zoper sedanjo vlado, amandatarja dr. Janeza Drnovška. V obsežni obrazložitvi vladi očitajo predvsem to, da ni pripravila proračuna, poleg tega pa tudi, da vodi neustrezno zunanjo in gospodarsko politiko. Sicer pa po vloženi interpelaciji ne namestijo predlagati tudi konstruktivne nezaupnice. Zanj bi morali predlagati svoje amandatarja, za konstruktivno nezaupnico pa po oceni znotraj stranke „zdaj še ni pravi čas“. Državni zbor naj bi zgolj razpravljal o nezaupnici in sprejel sklepe, v katerih bi lahko amandatarju predlagal, naj sam ponudi glasovanje o zaupnici.

Če bi hotela zamenjati sedanjo vlado, bi opozicija potrebovala tudi 46 glasov v parlamentu. Predsednik Združene liste Borut Pahor je dejal, da o podpori socialdemokratske stranke enkrat ne razmišlja, saj želi, da bi

država dobila proračun, ne pa izgubila vlado. V krščanskodemokratski in Nacionalni stranki pa o morebitni podpori oziroma sodelovanju pri interpelaciji SDS sploh še niso razpravljali.

Rodetova doba

Da bo imenovanje Franca Rodeta za ljubljanskega nadškofa in slovenskega metropolitano dalo novo dinamiko odnosom med državo in Cerkvijo, je bilo spomladi jasno tudi manj prodornim opazovalcem poosamosvojitvenega dogajanja na tej relaciji. Vprašanje je sicer, ali je poglavje, imenovano mešana krovna komisija, sploh mogoče imenovati dinamično, dejstvo pa je, da ga je z zadnjimi dogodki nepreklicno konec, ugotavlja mariborski Večer.

Česar namreč Cerkvi in državi v minulih letih ni uspelo razrešiti, naj bi zdaj popravili novi komisiji obeh strani. Po Rodetovem mnenju jima dela ne bo zmanjkalo, ker se, pravi nadškof, v zadnjih letih na tem področju v Sloveniji ni zgodilo skoraj nič.

Cerkev ta hip zaposluje predvsem dvojje: šolstvo in lasten pravni status. Da bodo novi pogajalci spet načeli večno vprašanje meje med posvetnim in cerkvenim ter možnost konkordata med Ljubljano in Rimom, je skoraj odveč ponavljati.

Rodetova etapa pogovorov med državo in Cerkvijo bo mnogo težavnejša od Šuštarjeve, predvsem pa trša. Zgodovina bo Rodetovi dobi pripisala vse kaj drugega kot spokojnost, pravi večer 10. julija.

Potrebne bodo reforme

16. julija je predsednik komisije EZ Jacques Santer evropskemu parlamentu predstavil plod večletnega dela evropskih strokovnjakov, poročilo s preroškim imenom - Agenda 2000. Za Slovenijo je najpomembnejši tretji del dokumenta - mnenja komisije o desetih državah, kandidatkah za članstvo v EZ. Zelo obširna kritika obsega za vsako državo več kot 100 tipkanih strani.

Po mnenju komisije je Slovenija demokratska in pravna država s stabilnimi institucijami. Spoštuje človekove pravice, dobro je urejena zaščita manjšin, srednje-ročno pa bi naj bili sposobni tudi za spopad s konkurenčnim pritiskom in tržnimi silami znotraj Zveze.

Potreben je dokajšen napredek na področju varstva okolja, politiki zaposlovanja, socialnih zadevah ter na področju energetike. „Nepogrešljive“ so določene administrativne reforme. Mnenje komisije je, da Slovenija potrebuje izboljšano delovanja pravnega sistema. Podobno je tudi s korupcijo, proti kateri bi morali napraviti odločnejše korake. Kot političen problem, ki je nastal pod „komunističnim režimom“, je omenjena tudi prepočasna denacionalizacija. Čimprej naj se tudi vrne razlaščenecem po 2. svetovni vojni odvzeta lastnina.

Na gospodarskem področju se je Slovenija odrezala najboljše. BDP na prebivalca obsega 59% povprečja Evropske Zveze (Češka ima 55%, Madžarska 37%, Poljska pa 31%).

Sloveniji zamerijo togost konsenzualnega odločanja pri ekonomskih ukrepih, kar povzroča zaostanke v prestrukturiranju

podjetij. Ima prehitro rast plač ter nizko rast produktivnosti. To pa se zrcali v nizki stopnji tujih investicij.

Izboljšati se mora „pomanjkanje konkurenčnosti v določenih sektorjih, predvsem v finančnem sektorju, niso pa še končane davčne in socialne reforme“ zaključuje Komisija.

Po mnenju Evropske komisije bi moralo biti dejanska uporaba že obstoječe zakonodaje, kot tudi vzpostavitev za to potrebne upravne strukture eden izmed najpomembnejših elementov v predpristopni strategiji Slovenije. Pri tem ne pričakujejo problemov na področju vzgoje in izobraževanja, raziskav ter tehničnega razvoja, telekomunikacijah, zaščiti potrošnikov in notranje trgovinskih odnosov. Problemi pa bi lahko nastali zaradi rigidnosti določenih trgov ter nekompatibilnosti delovanja centralne banke z urejenostjo tega področja v EZ.

Ocenjujejo, da bodo potrebni naporji še na področju delovnega prava, zdravstva in varstva pri delu. Prav tako pa mora vzpostaviti neodvisnost inšpektorata za delo ter ojačati finančne kontrolne mehanizme.

Glede jedrske elektrarne Krško, ki producira 20% slovenske elektrike, pravi komisija, da „je bila zgrajena v skladu z zahodno tehnologijo. Potrebna pa je rešitev problema njenih jedrskih odpadkov“.

V naslednjih nekaj letih bi morala pozornost nameniti še azilski politiki ter boju proti organiziranemu kriminalu. „A kljub temu še ni rešen spor z Hrvaško glede morske meje“, dodajajo.

V nedeljo, 29. junija, je bilo Misijonsko srečanje na pristavi gg. Lazaristov v Glewu.

Isti dan je v Carapachayu odbor priredil spominski dan in proslavo narodnega praznika. Slavnostni govornik je bil arh. Jure Vombergar.

V sredo, 2. julija, je bilo v Slovenski hiši „Srečanje v kuhinji“, katero sta vodili ge. Marta Jeločnik in Pavla Škraba. Priredila ga je Zveza slov. mater in žena.

V soboto, 5. julija, je bila v cerkvi Marije Pomagaj poslovilna maša abiturientov Slov. sred. tečaja „Ravn. Marko Bajuk“. Daroval jo je mons. Jože Škerbec ob asistenci kateheta Francija Cukjatija, ki je imel priložnostni nagovor. V dvorani je sledil program, katerega so pripravili abiturienti in ga bodo izvajali na obisku Slovenije. Obsega recitacije Prešerna in Papeža ter argentinske folklorne plesne. Poslovilne besede je spregovorila ravnateljica prof. Neda Vesel Dolenc in v imenu profsorskega zbora želela srečno pot in lepa doživetja. V imenu staršev pa jih je nagovoril in podal smerice za pot inž. Jernej Dobovšek.

V nedeljo, 6. julija, je bila v Hladnikovem domu ponovitev otroške igre „Čarovni klobuk“.

Isti dan je bila v Slomškovem domu sv. maša ob praznovanju družin Slomškove

šole, nato kosilo in celodnevne igre.

Prav tako 6. julija sta bila občna zbora Društva Slovenska pristava ter Slovenskega doma San Martin.

V četrtek, 10. julija, je bila redna seja upravnega sveta Zedinjena Slovenija. Zaradi odsotnosti predsednika ZS g. Marjana Lobode je sejo vodil podpredsednik ZS g. Lojze Reželj.

V soboto, 12. julija, je bil v Slovenki hiši koncert pevskega zbora „Alberto Ginastera“ iz Morona.

Isti večer je bil v Slomškovem domu ples z sodelovanjem skupine „Max“.

V nedeljo, 13. julija, je Rožmanova šola imela roditeljski sestanek. Pod naslovom „Dajmo otrokom materinščino“ je govorila ga. Milena Ahčin.

V četrtek, 17. julija, je bil sestanek Sanmartinske lige žena - mati. V petek, 18. julija zvečer, je bila seja Medorganizacijskega sveta v Slovenski vasi. Vodil jo je predsednik ZS g. Marjan Loboda.

Isti dan so odpotovali v Slovenijo abiturienti Slov. sred. tečaja „Ravn. Marko Bajuk“. Vrnili se bodo čez mesec dni.

V Argentini so se pričele zimske šolske počitnice, ki bodo trajale 10. oz. 14. dni, v južnih provincah pa tri tedne.

Tisk. ref. ZS

KOČLJIVA VRNITEV BOSANCEV

V času, ko slovenski narod proslavlja osvoboditev Slovenije, imajo nemška, avstrijska in bosanska vlada mnogo glavobola s kočljivim vprašanjem vrnitve Bosancev iz Nemčije, Avstrije in iz Srbije.

Časnikar nemškega dnevnika „Die Welt“ Dieter Schutz je posvetil vrnitvi Bosancev v Bosno obširno razpravo.

Zaloigra hudo preizkušenih beguncev je začela pred 6. leti ob izbruhu državljanske vojne v bivši Jugoslaviji. Nemčija je že v začetku bojev sprejela 320 tisoč obupanih mož, žena in otrok, po krvavih bojih in preganjanjih še 135 tisoč iz različnih področij bivše Jugoslavije, mnoge tudi iz Hrvaške, Bosne in Hercegovine.

Število brezposelnih (4 in pol milijona) se je z Bosanci zelo povišalo. Narodi EZ si belijo glave in zaskrbljeno iščejo izhoda, kako pomagati tisočerim, da se vrnejo v domovino. Prostovoljno se je do sedaj odločilo za vrnitev 30 tisoč beguncev.

Bralcem „Svobodne Slovenije“ so znani sklepi Daytonove pogodbe. Po tej bi se morali civilni begunci preseliti v Vzhodno Slavonijo in v Beranijo. Obe pokrajini z mestom Vukovarom so še vedno v oblasti Beograda, srbskega prebivalstva. Administracijo nadzoruje severnoameriški general Klein. Vrnitev otežujejo prošnje srbskega predstavništva. To je zaprosilo v ZN pred dnevi podaljšanje roka za izročitev do prvih let novega tisočletja. Odgovorne vlade v Zagrebu, Beogradu in ZDA iščejo mirne rešitve. Obstaja nevarnost novih spopadov med v pokrajinah živčimi Srbi in Hrvati, ki naj bi prevzeli srbske domačije in tudi popolno administracijo. Varnostne čete ZDA in EZ so sicer prisotne na kočljivih položajih, niso pa prepričane, da bo problem mogoče rešiti samo na miren način.

D. Schutz se vznemirno sprašuje, kam in kdaj se bo vrnilo v Novo Jugoslavijo 135 tisoč srbskih beguncev. Zvezna pomoč beguncem se je do sedaj že povečala na osem milijard dolarjev.

Državlanska vojna je povzročila v vseh deželah na Balkanu toliko škode, da bi begunci, ko se vrnejo, imeli dovolj dela za obnovitev novih držav, zlasti Bosne in Hercegovine, Vukovara, Sarajeva in Mostarja.

-erne.

Boj za oblast

se nadaljuje v Bosanski srbski republiki že od dneva njenega obklica kot del celotne Bosne in Hercegovine. Oblast poluradno predstavlja prezidentka Biljana Plavšič, izvoljena na zadnjih volitvah, ko so ZDA odstavile Radovana Karadžića. Po poročilih hočeta vladati narodna hujskača in vojna zločince Radovan Karadžić in general Mladić. Plavšičeva, po značaju zelo odločna, je odstavila notranjega ministra zaradi umazanih kupčij. Pred nevarnostjo pred policijo je iskala in našla zavetje v Banji Luki pod nadzorstvom čet Spora. Tu izziva zavezniško zaščito. V ozadju zarote je beograjski oblastnik Slobodan Milošević. Časnikarji (AFP) zatrjujejo, da je za njegovim hrbtom Zahod.

Bodočnost ni jasna. Nato vojaki čuvajo B. Plavšičevo, istočasno so obkolili Karadžičevo hišo in njegovo oboroženo skupino.

Prezidentka B. Plavšič očita R. Karadžiću poizkus prevrata. Značilen je beograjski pritisk na Plavšičevo. Beograjska policija jo je na obisku dalj časa zasliševala. OESZ predstavnik Robert Provick ji je zagotovil vso politično in vojaško podporo.

Plavšič je zaradi zaostrenega položaja razpustila narodno skupščino (Pale) in 5. 7. napovedala za 1. 9. 1997 volitve. Politiki ZDA (NATO) so znova potrdili, da se njena politika na Balkanu ni spremenila in da bo vztrajala po Daytonovih pogodbah. Poveljstvo je zapovedalo, da morajo oblasti do 15. julija prijeti Karadžića in Mladića ter ju postaviti pred sodišče.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Vedno bolj pogosto se srečamo s pojavom, ki ga doslej dolga leta nismo zasledili v argentinski politiki, in sicer, da vlada ne nastopa jasno, kot da ne ve kaj storiti, kakšne ukrepe podvzeti, kam obrniti čolnič. Dolga leta smo bili navajeni, da predsednik Menem ni dvomil, kadar je bilo treba sprejeti kako težavno določitev. Sedaj pa kot da ni več tako. In to izgleda še bolj kočljivo prav zaradi tiste „razvade“. Saj mnogokrat politična srenja ni soglašala s predsednikom, a vse njegove odločitve so bile jasne. Zato nek preplah, nekakšna politična nestabilnost, ki jo je zadnje čase zaznati.

KRIZA V PRAVOSODJU

Argentinski ustavni sistem je republikanski. Sicer je vedno imel težave, ker so vsakočasni voditelji kar preradi presegali meje, ki jih dovoljuje ustava, in se vtikali v področja, ki jim niso pristojna. Vedno je izvršna oblast skušala obvladati zakonodajno. In ker je razumljivo razmerje med predsednikom in člani iste stranke, ki delujejo kot poslanci ali senatorji v Kongresu, je na nek način za javnost celo sprejemljivo, da predsednik zahteva od „svojih“ poslancev, naj potrdijo osnutke, ki jih vlada pošilja v parlament.

In vendar, zaradi svojevrstne narave peronizma (nikdar ni bil „stranka“ v klasičnem pojmovanju besede, marveč vedno le „gibanje“) je tudi razumljivo, da je imel Menem mnogokrat več težav z lastnimi poslanci kot pa z opozicijo. Te težave so svojčas, skoraj v samem začetku Menemovega vladanja, povzročile oster parlamentarni upor, ki je potem rodil „skupino osemih“, ki je bila začetek poznejše Velike Fronte in sedanje Solidarne fronte, ki se z radikali puli za drugo mesto na političnem odru. A tudi z „zvestimi“ poslanci je predsednik imel in ima še vedno težave.

Nekaj drugega pa je razmerje med izvršilno oblastjo in pa pravosodno. Tudi v tem predmetu je Argentina običajno prešla slab red, in to velja tako za vojaške kot za civilne vlade. Takoj po zamenjavi zadnjega vojaškega režima je Alfonsin povečal število članov vrhovnega sodišča s klasičnih treh na pet, in si tako zagotovil „simpatije“ tega najvišjega organa pravosodne oblasti. Menem je le sledil njegovemu vzoru, ko je znova povečal število članov, to pot s pet na devet. Pakt iz Olivosa, ki je odprl pot ustavni reformi in ponovnemu Menemovemu predsedništvu, stvari ni uredil. Le še povečal je nezaupanje do celotnega pravosodnega sistema, ker se je izkazalo, da je le tvarina kupčevanja političnih skupin.

Te kritike ne izhajajo le iz domačih krogov. Mnogokrat so se iz severa (beri Washingtona) slišale zahteve po nekoliko bolj neodvisni pravosodni oblasti. K temu teže tudi zadnje skrbi Mednarodnega denarnega fonda, ki postavlja zahtevo po skorajšnji potrditvi Sveta Magistrature kot eno temeljnih točk v pogajanjih z argentinskimi oblastmi.

Vse nezaupanje do vrhovnega sodišča in njenega razmerja z vlado pa je prišlo na dan ta teden, ko je židovska skupnost obhajala tretjo obletnico bombnega atentata na AMIO, judovsko socialno ustanovo na cesti Pasteur. Tam je pred tremi leti v strašni eksploziji umrlo 86 ljudi, stotina pa je bila ranjenih. Letos je spomin soupadal s hudo ofenzivo na vlado zaradi sličnega atentata, ki je bil dve leti prej izveden na izraelsko poslaništvo v Buenos Airesu. Ta prvi atentat raziskuje direktno samo Vrhovno sodišče. Pravzaprav bi ga moralo raziskavati, pa doslej res ni storilo ničesar. Vedno bolj glasne pa so obtožbe, češ, razni člani

same vlade so zelo zainteresirani, da se ne bi razjasnil ne prvi ne drugi atentat. Ti zakulisni mogotci da pritiskajo na sodno oblast, in preprečujejo vsako napredovanje v raziskovanju, in tako zagotavljajo nekaznovanje storilcev.

To so razni govorniki na žalnem zborovanju tudi jasno povedali, zlasti 39 letna Laura Ginzberg, vdova po eni od žrtev atentata, ki je napadla vlado, poimensko notranjega ministra, ki je bil prisoten na shodu, pa še predsednika Menema in guvernerja Duhaldeja. V vladnih krogih so celo že nameravali proti njej napeljati sodni postopek, pa so se potem premislili. A klobuta je bila dovolj močna, da je odmevala po vsej državi in tudi v inozemstvu, kjer se mnogokrat sprašujejo, kaj se dogaja z argentinsko pravico. Predsednik pa je moral požreti udarec na samem pragu volilne kampanje, v kateri skuša dokazati, kako se je Argentina okoristila z njegovim predsedništvom.

KRIZA V VODSTVU

Marsikateri opazovalec pripisuje omenjene težave prav pomanjkanju jasnosti s strani predsednika. Nekaj podobnega se dogaja tudi z reformo delavske zakonodaje. Tolikokrat omenjena „fleksibilizacija“ ne najde poti do zakona. Opisali smo že, da je vlada prišla do sporazuma s sindikalisti, a tega sporazuma niso potrdili podjetniki. Menem je končno poslal v senat oba osnutka: delavskega in podjetniškega, a izgleda, da se je zameril obema. In prav ta teden bosta pohiteli v senat obe delegaciji: sindikalna in podjetniška. Vsaka bo skušala nagniti tehtnico na svojo stran. Le to je zaenkrat jasno, da bodo podjetniki skušali stvar nekoliko zavleči. Njih namen je, da bi se debata izvršila po oktobrskih volitvah. Tedaj vlada ne bi bila več tako vezana na delavske glasove, in bi se tudi nagnila na stran pozicij, ki jih zagovarjajo razne industrijske zveze.

Zahteva po skorajšnji delavski fleksibilizaciji vedno glasneje prihaja tudi s strani Mednarodnega denarnega fonda, ki prav tako vidi v tej potezi možnost za zmanjšanje brezposelnosti. Vlada si je sicer nekoliko oddahnila. Po zadnjih statistikah je brezposelnost padla za 1,2 odstotka, torej na 16,1 odstotek. Na vsak način to pomeni, da je vsaj 1.800.000 brezposelnih, kar je za Argentino izredno veliko, in spada med svetovne vrhove. A razne ustanove trdijo, da je številka še večja, in da se podvoji, kadar se govori o polzaposlenosti.

Vendar tudi nove podatke je treba pogledati v pravi luči. Brezposelnost je padla zlasti v industrijskem pasu okoli prestolnice, to je območje, ki spada pod industrijske centre province Buenos Aires, kjer se je stanje zaposlenosti zboljšalo za 2,6 odstotkov. Ni pa isto v notranjosti države, zlasti po določenih provincah, kjer je brezposelnost celo zrasla. Tako je kar pet okrožij, kjer se presega 18 odstotkov. To pa povzroča rastočo skrb, ker bi kaj lahko prišlo do novih izgredov, kot so bili pocestni ognji v Neuquenu in Jujuyu pred mesecem dni.

Poglejmo še malo na politično polje: prestolnica je znova zavzela velike prostore v dnevnikih, ko se je izkazalo, da je predsednik mestnega sveta zapleten v vrsto poneverb in korupcijskih dejanj. Sodišče je že izreklo ukaz za arest, a ptiček (José Manuel Pico) je pobegnil. Iz „ilegale“ je podal ostavko na svoje mesto, ki so mu jo kolegi sprejeli. A sedaj vsa stranka v mestu rolni, češ, naj se že javi in sprejme kar mu sodišče odloči. Trdijo da „vsak dan, ko se ne pokaže, izgubimo en procent pri štetju glasov za bodoče volitve“.

Rast XXIV

Št. Vid, 21. julija 1997

Dragi domači! Dragi profesorji!

Končno smo prišli, (seveda je Slovenija lepa!), je pa daleč, ko že komaj čakaš, da boš prišel.

Sprejeli so nas na letališču predsednik SVS Boštjan Kocmur, in koliko sorodnikov je bilo! Eni z rožami, drugi s poljubi, vsak na svoj način je izžareval svojo ljubezen in veselje.

Zelo smo bili utrujeni, pa ni šel nobeden spat pred deseto. Hoteli smo spoznati vsaj malo Slovenije in je vsak si ogledal vsaj okolico, kjer živi. Eden je ves presenečen povedal, da je šel gledat, kje je živela stara mama!

V nedeljo zjutraj smo se zbrali že ob 8. zjutraj v Škofovih zavodih, kjer smo dobili maturantske majice, potem smo šli, po sobah in ob 9. smo se zbrali pri sv. maši, ki jo je daroval nadškof dr. Alojzij Šuštar, petje so vodili Mendoščani, ki so se tisti dan na žalost že poslavljali. Po maši je bila preds-

tavitev vseh skupin, nato pa igre, ki so pripravili skavti, da smo spoznali Št. Vid, in kosilo.

Popoldan smo se zbrali zopet vsi in predstavili kulturni program, zopet nas je Mendoza presenetila na vseh področjih.

Za konec pa še večerja in poslovitev prejšnjih skupin.

Potem smo si še ogledali Št. Vid zvečer, šli malo na hrib, ki je čez Celovško cesto, tam uživali lepote Slovenije, ki smo se je tako veselili. Zanimivo, da povsod srečaš znane ljudi. Ko smo šli na hribček, smo prosili, če gremo lahko po stezi, pa nam gospa dovoli. Povedali smo, da smo iz Argentine, vsa presenečena nas objame in pravi: „Jaz sem pa svakinja gospoda Miklavca“. „Katerega“, smo vprašali: „Tistega, ki dela klobase?...“ „Ja“.

Zgodaj smo šli spat, saj se sedaj pripravljamo v Davče in se začne turneja za en teden.

Nasvidenje prihodnjič!

RAST

Obisk mladih iz Mendoze in ZDA pri škofu Pirihu

Koprski škof Metod Pirih je 10. julija sprejel dve skupini mladih Slovencev iz tujine, med njimi skupino mladih iz Mendoze v Argentini, ki obiskujejo srednješolski tečaj slovenščine, in skupino mladih potomcev Slovencev iz Clevelanda v ZDA.

Škof Metod Pirih, ki je v Slovenski škofovski konferenci odgovoren za Slovence v tujini, je dejal, da mu je v posebno veselje, da je med mladimi veliko takih, ki jim je med obiski izseljencev osebno podelil zakrament svete birme. Mladi so obiskali še uredništvo revije Ognjišče ter si ogledali

stari del Kopra, popoldne pa še Piran.

Pouk v slovenskem tečaju za srednješolce v Mendози traja dve leti, razdeljen je na dva dela, ki potekata vzporedno: v prvem so predmeti slovstvo, zgodovina, narodoslovje, veroučna vzgoja in oblikovanje osebnosti, v drugem pa pouk slovenščine. Slovenci v Mendози so zelo dejavni, skoraj takoj po osamosvojitvi Slovenije so enega od trgov preimenovali v Trg republike Slovenije, ki Argentincem govori o novi državi Sloveniji.

STA

MARJAN EILETZ

(3)

Ljubljana v središču Evropske kulture

Borih šest let po osamosvojitvi - le kaj pomeni ta številka v primeri s štirinajst stoletnim obstojem Slovencev - si je naš narod dal duška in na ves glas izkričal svoj „credo“: Slovenci smo kulturni narod, nadpovprečno ustvarjalni, iz starih evropskih zametov črpajoč in v jutrišnjo novo Evropo vstopajoč, brez vsakih kompleksov in sramežljivosti. Kljub detinski starosti naše Republike moremo s ponosom ugotavljati, da je bila dosedanja zavezanost s kulturo, z jezikom in vero, tista skrivnostna sila, ki nas je ohranila preko dolgih stoletij tlačanstva, potujčevanja, vdorov tujih vojsk in ideologij, narodnostno močne, čeprav v marsikaterem pogledu tudi malce zrahljane. Navidezno izgledamo še kar zadovoljni, vendar pa nimamo zadostnih odgovorov na vprašljive izzive bodočnosti, ki bo od nas zahtevala nemajhnih naporov, da se bomo mogli obraniti pred poplavamami globalizacije, transkultimizacije, nihilizma in drugih nevarnih pojavov.

V takem vzdušju se je naša prestolnica Ljubljana letos lotila kiklopske naloge: predstaviti pred svetom in skupno s tujimi gosti, v vrtiljaku stoterih kulturnih prirediteljev v skoraj dva meseca trajajočem omotičnem plesu, kolosalno grmado slovenske kulturne zmogljivosti in kvalitete. V okviru uradnega programa, ki je trajal od 15. maja do 5. julija in se v resnici začel že pred tem datumom, je Mestni svet občine Ljubljana preko za to priliko ustanovljenega or-

ganizma „Evropski mesec kulture“ programiral 81 likovno in fotografsko umetniških razstav, 77 glasbenih koncertov, 43 gledaliških, plesnih, filmskih in video predstav ter 18 simpozijev, okroglih miz in drugih predstavitev, torej 219 različnih prirediteljev, se pravi povprečno štiri do pet predstav na dan.

Kot si vsakdo more predstavljati, bi bila množica vabljivih naslovov za katerekoli evropskih prestolnic kočljiva zadeva, za ljubljansko občino pa menda ni predstavljala prevelike zmede. Vendar so se že pred začetkom slišale različne kritike, med njimi je bila precej značilna tista, ki jo je član Mestnega sveta in predsednik Odbora za kulturo dr. Sergej Gomišček izrazil na seji MS, da „program EMK ne odseva dejanskega dosega slovenske kulture in umetnosti, saj preveč poudarja tako imenovano subkulturo“. Svetnik Peter Sušnik pa je obtožil organizatorje EMK, da „spravljajo skupaj zelo drago improvizacijo“ (Delo, 13.5.97). Dejansko se je ta napoved boleče izpolnila prav na slavnostni otvoritveni predstavi 15. maja v Cankarjevem domu, ko je publika, med katerimi je bilo lepo število tujih gostov, morala prisostvovati neokusnemu izbranemu programu mešanice težkega rocka v simfonični interpretaciji.

Najhuje je bilo, ko se je neposredno po končanih slovesnih govorih pojavil v mesarski obleki napol goli recitator in izbruhal vrsto nerazumljivih, neokusnih in

IVO ŽAJDELA

Po vstopu SLS v postkomunistično vlado

SLOVENIJA JE POLITIČNO OPUSTOŠENA

Po nekaj mesecih vladne koalicije med Liberalno demokracijo in Slovensko ljudsko stranko lahko govorimo o tem, kar smo ob nastanku te koalicije vedeli, namreč da bo s tem Slovenija usodno šla po poti navzdol. Pa seveda ne le na zunanje političnem področju, na kar nekateri zelo opozarjajo. S fanatičnim rinjenjem „v Evropo“ naj bi postali novodobna kolonija, v kateri bo razvit Zahod prodajal svoje izdelke, poleg tega pa bomo z vstopom v zvezo Nato postali še sanitarni kordon (neke vrste obrambni zid) pred razpadajočim Vzhodom. Kaj bo z našim kmetijstvom, kaj z našo zemljo, kaj s tistimi nekaj uspešnimi gospodarskimi in turističnimi objekti, ki si jih bodo z našim vstopom prav gotovo podredili bogati tujci, tega naših oblastnikov ne zanima preveč. Važna je le njihova trenutna podoba in seveda korist. S tako imenovanim „španskim kompromisnim predlogom“ smo pri vstopanju v Evropsko zvezo ter obljubili nekaj, kar ni bilo potrebno v tej fazi nobeni drugi državi, ki se je pridružila ali se pridružuje EZ. Nobeni drugi državi ni bilo potrebno pred njeno vključitvijo v EZ povsem liberalizirati nepremičninskega trga, samo mi moramo zdaj, še preden bomo postali polnopravni član EZ, omogočiti prodajo zemlje tujcem. Največjo odgovornost za to nosita Drnovšek in Peterle.

Toda veliko bolj usodno od zunanje političnega dogajanja je stanje v notranji politiki. Komunisti so prišli nazaj na oblast spomladi 1992. Pred tem Demos, razen osamosvojitve, ni naredil nobenih pomembnih rezov, s katerimi bi prerezal gosto prepre-

absurdnih kitic nekake nihilistične poezije. Težko smo čakali konca tega žlobudranja v upanju, da nam bodo v naslednjih točkah programa popravila ta neokusni začetek z izvajanjem orkestra Slovenske filharmonije in Univerzitetnim zborom, ki so molče čakali na svojo točko. Tudi smo upali na „rešilno“ intervencijo priznanega slovenskega dirigenta Marka Letonja, čeprav me je že od vsega početka mučil dvom glede napovedane „Laibachove“ intervencije. Na programskem listu smo prebrali: „Tradicionalna glasbena odličnost Filharmonije bo dihala v Laibachovem težkem ritmu in himničnih melodijah, kot odmev pop ikon našega časa in rock muskala šestdesetih, ki je popularnost rock zvezd vzporedil z Jezusovo“.

Naši dvomi so se stopnjevali, ko se je končno po burnem aplavzu pojavil Marko Letonja in pričel z izvedbo različnih kompozicij dveh avtorjev, na podlagi starih Laibachovih motivov. Poleg omenjenega orkestra in zbora sta sodelovali pri tej „metamorfozi“ še dve bateriji (poleg bobnov sta vsebovali vse mogoče perkusivne elemente, od kravjih zvoncev do železnih cevi), orgle in še nekaj drugih inštrumentov, katerih bučnost je bila potencirana s strašljivo ojačenimi zvočniki. Višek tega delirija pa je dosegel nastop novega recitatorja, v črni ohlapni halji ovitega, ki je v zamolklem basu recital v zvočnik cel satanski opus neke absurdne kompozicije, kjer so se ponavljala imena Satanas in Jezus Kristus.

Da je bil občutek peklenškega predvorja še bolj popoln, so napolnili oder z „dimom“ in neizogibnimi barvnimi žarometi, ki so pomagali postaviti ta slovesni koncert na nivo navadnega rock festivala.

deno popkovino s komunističnim sistemom. Bolj od formalne demokracije je bila tu pomembna kadrovska preveritev, ki pa je ni bilo. Na spretno lansirane očitke o revanšizmu je takratni Demosov predsednik vlade Lojze Peterle že septembra 1990 pohitel z izjavami, da on ni noben revanšist. Ko so ga komunisti s to provokacijo postavili v defenzivni položaj, so dosegli pomembno zmago in so potem na teh umetnih očitkih in vsiljenem občutku krivde samo še nadgrajevali. Pravzaprav bi razen kakšnega posameznika danes težko našli v takratnih Demosovih vrstah osebo, ki bi se zavedala pomembnosti trenutka. To, kar je bil nekoč v parlamentu Vitomir Gros, naj bi bil danes Ivo Hvalica, vendar je slednji le Grosova blede senca, saj svoj boj s ciničnim (kvazi)liberalizmom sproti ruši s teatraličnim načinom svojih nastopov. Škoda.

Prihod „iz komunističnih katakomb“ v začetku devetdesetih let je Krščanske demokrate pod vodstvom Lojzeta Peterleta povsem zmedel. Koščki oblasti, ki so jo okusili, so jih upijani, tako da se niso bili več sposobni zavedati odgovornosti pred svojo volilno bazo. S svojim vstopom v Drnovškovo vlado januarja 1993 so zapečatili usodo vseh tistih, ki jih je komunizem preganjal, odriival in poniževal. Še prej (avgusta 1992) so, kot v neke vrste predigri, porezali krila takrat uspešno razvijajočemu se dnevniku *Slovenec*. Potem smo morali štiri leta poslušati množico raznovrstnih besed, od tistih čisto zblojenih do fraz, ki so jih kdaj pa kdaj morali izreči, da so zapihali na dušo svojim volilcem. Ti so dolgo časa slišali samo te zanje „mile viže“, saj je SKD še na lokalnih volitvah jeseni 1994 triumfirala. Šele dve leti kasneje, na parlamentarnih volitvah novembra 1996, je SKD postala velik poraženec teh volitev, kar pa je vplivalo tudi na skupno usodo strank slovenske pomladi.

Toda SKD je bila veliko bolj poražena, kot to kaže volilni rezultat, po katerem je dobila devet poslanskih mest. Stranko že ves čas od volitev naprej pretresajo in hromijo močni notranji spori. Poleg zgrešene politike stranko danes posebej tepe to, da se nikoli ni znala notranje kadrovske očičevati. Odrinjenje nekdanjega tajnika Edvarda Staniča, ki je v času od leta 1992 do 1994 tako rekoč vodil stranko, je bilo mnogo premalo. V stranki vedri in oblačni množica oseb, ki ji dajejo pečat, eni so v stranki zgolj zaradi karierizma, drugi pa tudi zato, da kot vrinjenci stranko najedajo od znotraj.

Nadaljevanje prihodnjič

Priznam, da nisem prijatelj te „težke“, glasbe, čeprav moram rocku priznati gotovo umetniško vrednost v nekaterih kompozicijah, vendar je ta koncert, še posebno s svojimi satanskimi recitacijami razburkal do skrajnosti večino občinstva, ki se je po končani predstavi spogledovalo med seboj in mrmralo šaljive komentarje, v kolikor niso že prej zapustili dvorane. V Delu 20.5.97 smo brali komentar mestnega svetnika, ki obsoja organizatorja EMK, ker je „s tem nastopom žalila slovensko glasbeno ustvarjalnost. ...Evropa je ponovno lahko videla slovensko marginalno alternativo v kulturi, ki je skupaj s satanističnimi besedili le dokaz, da je alternativna kultura samo še prazna fraza, za katero se skriva deviacija“. Tudi slovenski nadškof dr. Franc Rode je naslednji dan v nekem radijskem intervjuju izjavil, da je bila ta predstavitev „pod nivojem vsakega okusa“.

Nadaljevanje prihodnjič

Župnik Ivan Tomažič vzor življenja

5. junija t.l. je Vsemogočni poklical k sebi župnika Ivana Tomažiča v 84. letu starosti.

Gospod Tomažič se je rodil v Ljubljani, v župniji Sv. Petra, leta 1912. Izhajal je iz verne in narodno zavedne družine. Imel je še enega brata, ki je kot domobranec žalostno končal v Teharjah.

Študiral je na klasični gimnaziji v Ljubljani. V mladih srednješolskih letih je spoznal duhovniški poklic in stopil v semenišče. V duhovnika je bil posvečen 5. julija 1936. Prvo pastirsko delo je opravljal v Št. Vidu nad Ljubljano, ko ga je škof Rožman določil za prefekta v Škofovih zavodih. Istočasno je pomagal na šentpeterski fari, tudi v Ljubljani.

Begunska leta je preživel na Koroškem, kamor je peš prišel preko Ljubelja maja leta 1945. Tam je bil pri kmetu kot poljski delavec. Po nekaj mesecih je bil imenovan za kaplana v Strasnu.

Emigriral je v Argentino, v Buenos Aires konec leta 1949 in dobil zatočišče v kongregaciji „Verbo Divino“. V kratkem je postal pomočnik župnika na Floresu. Kmalu je bil poslan v Mendoza v kraj San Martin in po nekaj mesecih prestavljen za župnika v Santa Rosi. V začetku je obširno župnijo večkrat na leto prehodil, po krajih kjer ni bilo nobene ceste. V Santa Rosi je bil 17 let, posvečen pastoralnemu delu in tudi ročnemu. Tam je sezidal in obnovil več cerkva in kapel. Ljudje so ga takoj vzljubili; vsi so ga imeli radi.

Nato je bil postavljen za župnika v San Vicente Ferrer v Godoy Cruzu, v župniji, ki je ena najstarejših in največjih v Mendozii. Tudi tukaj je bilo treba obnoviti lepo gotško cerkev. V tej fari je bil 29 let in preživel vsa svoja zadnja leta, v družbi novega mlajšega župnika, ki ga je ljubil in spoštoval kot svojega očeta ter vedno spremljal.

Čeprav ni bil določen za delo med Slovenci, je g. Tomažič zelo rad prišel v Slo-

venski dom, kadar smo imeli kakšno praznovanje. Tudi je bil zelo vesel, če je lahko obiskal slovenske družine. V družbi rojakov se je v mislih gotovo prepeljal v njegovo drago Slovenijo. Dokaz ljubezni do domače zemlje in materinega jezika je, da že v visoki starosti in slep na eno oko, prošil za slovenski brevir, da ne bi pozabil na jezik.

Ko sem zadnjič srečala g. Ivana v Slovenskem domu, sem ga pozdravila in vprašala kako gre. Odgovoril mi je: „Čakam, da me Gospod pokliče“.

Vsi, ki smo g. Tomažiča poznali, smo ga imeli radi. On nam je bil vzor preprostosti, ponižnosti in darovanja bližnjemu. Njegova oseba je izžarevala svetost.

Osebo pa mislim, da poznati g. Tomažiča je bila velika milost in božji dar. Njegovi posmrtni ostanke počivajo pred cerkvijo San Vicente Ferrer v Godoy Cruzu, to je bila njegovo zadnja fara in kjer je največ let deloval za Gospodov vinograd.

Tončka Šmon

(zahvaljujem se za podatke Majdi Ocvirk)

CARAPACHAY

Pokojna Agata Papež

Dne 23. junija je na svojem domu v Carapachayu v starosti 75. let, nenadoma umrla gospa Agata Papež roj. Koželj. Pokojna je bila doma v Mačkovcu pri Dvoru - Žužemberk v zavedni in številni družini sedmih otrok. Trije bratje so bili pri domobranjih, vrtnjenji z Vetrinja in ubiti v Kočevskih brezni, očeta je nova boljševiška oblast obsodila na dve leti zapora, ker je bil oče domobranev. Agata je ob koncu vojne živela v Ljubljani, kjer je študirala in kot nasprotnica komunističnih idej, je z drugimi odšla v begunstvo in sicer na italijansko stran. Nahajala se je v taboriščih Monigo, Servigliano in Senegalia, od koder je odšla v Rim, kjer je bila zaposlena v Socialni slovenski pisarni. Januarja leta 1948 je z ladjo Santa Cruz prispela v Buenos Aires. Zaposlila se je v tekstilni tovarni, dokler se ni l. 1955 poročila z Francetom Papežem, slovenskim pesnikom in pisateljem, in sta kmalu v Carapachayu zgradila lasten dom. Bog je dal družini dva sinova in hčerko, ki sta jih vzgojila v verskem in narodnem čutenju. Pred enim letom in pol je družina izgubila skrbnega očeta in ta izguba je močno vplivala na zdravje pokojne Agate.

Na mrtvaškem odru je ležala v našem Domu, kamor so prišli se posloviti številni znanci in rojaki, ki so jo po pogrebni maši spremljali na pokopališče Olivos, kjer je našla končni dom poleg svojega moža.

Pokojna Agata se je z vso hvaležnostjo skušala živeti v novo domovino Argentino, a njene misli in želje pa so se vedno vračale v ljubljeno Slovenijo. Zaradi njene dobre značaja, jo bomo ohranili v lepem spominu; preostalim pa izrekamo globoko sožalje.

Primorska

KNJIGA OP FOJBAH

V dvorani novinarskega krožka v Trstu so predstavili knjigo novinarkle Klavdije Černigoj Operazione foibe a Trieste (Operacija fojbe v Trstu). Knjiga je izšla pri založbi Kappa v Vidmu. S to knjigo so hoteli prispevati k zgodovinskemu razjasnjevanju pojava t.i. fojbe, ki se ga v vsem povojnem obdobju uporablja v propagandne namene, zlasti v okviru italijanske desnice. Knjiga obravnava obdobje fašizma na Tržaškem in Druge svetovne vojne. Objavljeni so seznanji oseb, ki naj bi bile po koncu vojne odpeljane v Jugoslavijo oz. usmrčene. Po podatkih avtorjev naj bi šlo za 517 oseb.

NOVA ZMAGA SLOVENŠČINE

Slovenci v Italiji so na področju uveljavljanja slovenščine v javnosti dosegli novo zmago, ko je tržaško sodišče izdalo dokument v slovenščini.

+ Rudolf Hirschegger eden prvih stebrov mendoške skupnosti

Spominski govor ing. Marka Bajuka pri pogrebu

Ko smo zvedeli, da se je društvo Zedinjena Slovenija odločilo, da bo letos na proslavi dneva slovenske državnosti v dogovoru z Medorganizacijskim svetom podelila priznanja zaslužnim rojakom, ki so s svojim delom in ustvarjanjem pripomogli k ohranitvi in razvoju slovenske skupnosti v Argentini in da ste med tremi izbranci ravno vi, gospod Rudi, je bilo splošno mnenje, da je to pravično ter nujna oddolžitev za vaše vztrajno in požrtvovalno delo skozi več kot petdeset let. Ko nas je pa včeraj nepričakovano iznenadila vest o vašem odhodu, pa smo takoj menili, da je na nek način krivično, ker niste utegnili uživati tega odlikovanja več kot komaj dober teden dni. Želeli bi Vas imeti še dolgo med nami. Pa božja Previdnost je drugače odločila. Brez dvoma pa vam je bila dodeljena milost priznanja izpolnjene dolžnosti in zavest, da ste prav delali, kar vas bo gotovo umirilo, ko stopate pred večnega Sodnika.

Ko je Vaš sin Davorin v vašem imenu sprejel priznanje Zedinjene Slovenije za leto 1997, kot poročna kronika o tem dogodku, je podpredsednik Lojze Rezelj predhodno prebral utemeljitev in za vas izjavil: „Rudi Hirschegger je eden prvih stebrov mendoške skupnosti, predvsem na organizacijskem in gledališkem polju“. To je po mojem zelo posrečen povzetek vašega življenjskega prizadevanja in zaslужnosti za slovenski narod in posebej za našo slovensko mendoško skupnost.

Zdi se mi, v kolikor sem vas lahko spoznal, da na slični način, kot je imel škof Rožman v svojem grbu geslo „Unum est necessarium“ in je bila to zanj kot dušnega pastirja ljubezen, je bil za Vas kot političnega in prosvetnega delavca vaš „unum est necessarium“, to je „eno je potrebno“: organizacija. O tem ste bil trdno prepričani, da je vztrajna skrb za organizacijo neobhodna nujnost za učinkovitost in doslednost pri javnem delu. Zato sta bila z bratom Ernestom prva v Devici Mariji v Polju, ki sta se za odpor slovenskega naroda proti brezverskemu in krvoločnemu rdečemu trinogu odločila na organiziran način, to je v slovenskem domobranstvu. To borbo ste v begunstvu in izseljenstvu vztrajno nadaljevali s skrbjo, da ostane živa in čista. Širili ste tisk, zbirali dokumentarno gradivo in pričevanja ter stalno kidali laž in umazanijo, s katero je partizanska propaganda zametavala domobranstvo. Skrbeli ste za poslanstvo ohranitve tega ideala in prenosa na nove generacije. Spominjam se, kako sta z mojim rajnim očetom v jesenskih večerih vsako leto kovala osnutke in programe za čim lepšo proslavo spomina junijskih žrtev.

Na organizacijskem polju ste stalno skrbeli za politično udejstvovanje. Bil ste neoporečen poverjenik SLS in zadnje čase

SKD med nami ter tudi skrbeli za povezavo in stike z Narodnim odborom, dokler je ta deloval. V stranki ste vedno izpolnjevali važna in odgovorna mesta, nazadnje glavno tajništvo za izseljenstvo. Marsikdo je temu delu ugovarjal, včasih kar s posmeškom: „Pa kaj se igramo politiko!“ Pa je bilo prav, na ta način smo se znašli dokaj zrelo pripravljene pred nepričakovano, čeprav vedno zaželeno pridobitvijo slovenske državnosti in smo utegnili uresničiti iz izseljenstva naš doprinos, čeprav skromen, vendar učinkovit.

Zavedali ste se, da je za organizirano življenje vsake skupnosti nujno potreben dostojen sedež, prav tako kot streha za družino. Za to ste med nami od začetka skrbeli in se trudili. Ko ste izsledili, da je na dostopno razpolago stara rezidenca Céspedes na ulici Urquiza, ste s svojimi družabniki pri CACES sprejeli na svoje rame levjo odgovornost za nabavo nepremičnine, ki je danes naš lepi Slovenski dom.

Gledalištvo pa je bila Vaša osebna poklicna karizma, s katero ste največ doprinesli organiziranemu prosvetnemu delu in življenju v naši skupnosti. Ko sem letos skušal navdušiti naše srednješolce, da bi malo raziskali zgodovino gledališkega dela med nami in sem vam to omenil, ste mi naslednjo nedeljo prinesli poročilo, en skromen natipkan list: „Naše gledališče od leta 1948 do 1984“. Ena sama stran, ki predstavlja na stotine in tudi tisoče ur brezplačnega dela. Nad štirideset gledaliških predstav, dalje vrsta otroških pravljicnih iger, gostovanj iz Buenos Airesa, desetine akademij in proslav, vsakoletnih Miklavževih obiskov in še in še. Vse to je bilo na vaših ramah in to ni bilo samo normalno režijsko delo, ampak veliko več, še na primer vsa scenografija. Naša dokaj bogata kulturna garderoba je vaše delo in vse iz nič, mnogokrat spretno narejeno iz stare lepenke. Če je kdo želel kdaj delati v naši dvorani, je dobil opozorilo: „Dvorana ni prostora, ker gospod Rudi in Davorin pripravljata oder za jutri“.

Prepričan ste bil in to gotovo drži, da je gledališko delo zelo učinkovito orodje ne samo za rast kulture, ampak tudi slovenskega jezika. Koliko ur ste posvetili pri vajah ravno piljenju jezika, za lepo in pravilno izgovorjavo, in koliko je bivših igralcev, ki se prav tega zavedajo ter so vam za to izrecno in za vedno hvaležni.

Dragi gospod Rudi! Hudo Vas bomo pogrešali in nam ni moč vas nadomestiti. Hvaležni smo vam za vse, naj vam bo Vsemogočni velikodušen plačnik.

Vsem svojcem, prvo vaši, zvesti življenjski družici, blagi gospe Marici, bratu, sinu in hčeram ter ostalim sorodnikom naše iskreno sožalje. Naj jim bo Bog opora ob tej težki izgubi.

Sodišče je tržaškemu Slovcu Primožu Sancinu najprej poslalo dokument v italijanskem jeziku. Na njegovo pritožbo pa je dobil tudi slovenski prevod, ki ga je prevedla sodna uradnica slovenskega rodu, ki dela na tem področju od letošnjega marca. Sancin smatra kot pomembno dejstvo, da ima slovenski prevod uradni žig in osebni podpis državnega tožilca, kar potrjuje enakovrednost dokumenta italijanskemu originalu.

OB 77. OBLETNICI POŽIGA Narodnega doma v Trstu so predstavniki Slovens-

ke skupnosti (SSk) spomnili obvezo deželne uprave Furlanije-Juljske krajine, da bo postavila spominsko ploščo v italijanščini in slovenščini. Zaenkrat na stavbi še vedno ni vidnega dvojezičnega obeležja. Tisti, ki je, je le v italijanščini in nejasen ter ne pove nič, kaj in komu se je zgodilo, kaj šele, kdo je kriv. V poslopju, v katerega se je pred 16 leti vselila Visoka šola modernih jezikov za prevajalce in tolmače Univerze v Trstu, je deloval Narodni dom, nekoč kulturno, gospodarsko in politično središče tržaških Slovencev. 13. julija 1920 so ogenj podtaknile fašistične škvadre.

NOVICE IZ SLOVENIJE

SLOVENC V ARGENTINI Bariloche

LJUBLJANA - Pošta med Trstom in Ljubljano bo sedaj potovala hitreje. V skladu z nedavnim dogovorom bo mesti povezovalo poštno dostavno vozilo. Pošta je doslej potovala z železnico najprej v Trbiž, od tam pa v Ljubljano.

LJUBLJANA - Stavkajoči odbor TV3 je sprejel sklep, da prekine stavko, stavkajoči pa po pravni poti dosežejo, da TV3 d.o.o. (s sedežem v Škofovih zavodih) izplača vse, kar jim dolguje. Stavkajoči so že sedmi mesec brez plač in brez pokritih obveznosti, ki izhajajo iz zakona o delovnih razmerjih. Nadzorni svet družbe TV3 je na seji 11. julija sprejel sklep o sanaciji programa, s katerim ukinja informativni program. Ostajajo le sponzorirane oddaje, ki jih pripravljajo večinoma zunanji sodelavci. V tem položaju ni jasno, kdaj bo TV3 izplačal plače in druge obveznosti, ki jih dolguje stavkajočim.

MARIBOR - Približno 30.000 ljudi je v soboto, 12. v Mariboru prisluhnilo izvajalcem številnih gledaliških in drugih prirediteljev, ki so jih pripravili v okviru festivala Lent 97. Festival je zaključil s koncertom mednarodno priznan pop rock in jazz pevec ter kitarist José Feliciano v nedeljo zvečer. Organizator festivala Lent 97 Vladimir Rukavina je ob tem dejal, da so v 17 dneh festivala pripravili 405 prireditev, na katerih je nastopilo 3423 izvajalcev iz 32 držav. Po prvih izračunih si je festival ogledalo več kot 400.000 obiskovalcev, kar je 60 odstotkov več kot lani. Prireditve so potekale na 13 stalnih in več drugih občasnih prizoriščih.

LJUBLJANA - Po faksimilu prve izdaje Prešernovih Poezij, ki so jih doslej natisnili in prodali že približno 13.000 izvodov, je Slovenska knjiga doslej izdala skupno šest faksimilnih izdaj del, ki v slovenski zgodovini in kulturi veljajo za pomembne dosegke in mejnike. Izdali bodo še dve deli Primoža Trubarja: t.i. Register iz leta 1561, prvo slovensko bibliografijo in hkrati literarno zgodovino, ter v vseh razsežnostih vereni faksimile Katekizma in dveh Abečdarjev (iz leta 1550 v gotici ter iz 1555 v latinici) - treh Trubarjevih del, ki jih Dunaška nacionalna knjižnica v izvirnikih hraniti zvezane v eni knjigi.

CELJE - Mikrobiološke in kemične analize v potokih, rekah in jezerih, ki se uporabljajo za rekreacijsko kopanje na območju celjske regije, kažejo, da so rezultati mnogo boljši kot v istem obdobju. Na vseh od vzemnih mestih v jezerih Žovnek, Slivniško jezero, Šmartinsko jezero in Velenjsko jezero so junija odvzeti vzorci vode bakteriološko ustrezni, minimalno kemično odstopanje pa so zasledili le pri vzorcu kopalne vode iz Slivniškega jezera. Tudi vzorci iz Savinje so v primerjavi z lani ugodnejši.

LJUBLJANA - S slovesnim odkritjem temeljnega kamna na gradbišču na Zaloški 2 se bodo začela pripravljala dela in gradnja novega Onkološkega inštituta v Ljubljani. Idejni projekt novogradnje obsega približno 30.000 kvadratnih metrov površin. Celotna gradnja naj bi po načrtih potekla v dveh fazah. V prvi, ki se bo po predvidenih končala do leta 1999, naj bi izgradili objekte za dejavnosti, ki zdaj potekajo v 200 let stari stavbi A. V drugi pa fazi bodo izgradili še objekte za vse druge dejavnosti.

LJUBLJANA - Predsednik DZ Janez Podobnik je na pogovor povabil delegacijo kulturnih ustvarjalcev, v kateri so sodelovali jazz pevec Mia Žnidarič, pesnik Milan Dekleva, dramski igralec Boris Cavazza, skladatelj Jože Privšek in jazz glasbenika Drago Gajo in Peter Ugrin. S povabilom na pogovor se je predsednik DZ odzval na javni poziv za ohranitev jazz kluba v središču Ljubljane, ki ga je podpisalo nekaj deset

najbolj uglednih slovenskih kulturnih ustvarjalcev, so sporočili iz DZ. Kulturni ustvarjalci so predsedniku DZ predstavili stisko, v kateri se je znašel edini in priljubljeni Jazz klub v Ljubljani. Vsi prisotni so poudarili, da je Jazz klub in društvo na Beethovnovi ulici v Ljubljani ne le prijetno zbirališče za mnoge domače in mednarodne obiskovalce vseh starosti, ampak je hkrati tudi dragoceno in pomembno prizorišče za jazz ustvarjalce, za pesnike, pisatelje, sceneke umetnike, ki imajo z obstojem in delovanjem kluba dragoceno priložnost za preizkušanje svojih ustvarjalnih potencialov. Predsednik DZ je sogovornikom obljubil, da se bo osebno zavzel, da se s predstavljenimi problematiko čimprej seznanijo ustrezni odbori v DZ, hkrati pa je obljubil, da bo o tem pogovoru s posebnim pismom seznanil tudi Mesto Ljubljana in ministrstvo za kulturo.

LJUBLJANA - Slovenci so v prvem letošnjem polletju dnevno medijem v povprečju namenili več kot 7 ur. Dnevno se največ časa nameni poslušanju radia, kar je vsekakor posebnost v primerjavi z zahodnoevropskimi državami. Od 117 tiskanih medijskih enot, kolikor jih je v raziskavi sodelovalo, so bili med dnevnikarji najbolj brane Slovenske novice, sledijo pa jim Delo, Večer in Dnevnik. Med tedniki je bil najbolj bran Nedeljski Dnevnik, Jana, Nedelo, Stop in Družina. Od 51 radijskih postaj največ anketirancev posluša drugi program Radija Slovenija (Val 202, ki ima 22,7 odstotka rednih poslušalcev), sledijo pa mu njegov prvi program, Radio Maribor MM1, Radio Šmarje pri Jelšah, Radio City in Murski val. Med 36 televizijskimi programi največ anketirancev gleda program Slovenija 1, sledijo pa mu POP TV, Kanal A, Slovenija 2 in TV 3.

ROGAŠKA SLATINA - Na samostojnem koncertu slovenskih umetnih in ljudskih pesmi ter pesmi drugih narodov se je predstavil Slovenski oktet v sledeči zasedbi: prva tenorja: Vladimir Čadež in Andrej Ropas; druga tenorja: Jože Banič in Janez Triler; baritona: Zdravko Pergar in Jože Vidic; basa: Juraj Pajonovič in Matej Vojc. PIRAN - Kot leta 1988, 1989 in 1991 tudi letos morje cveti. Za pojav so krive kremenčaste alge (diatomeje), ki množično proizvajajo sluzasto in lepljivo, raztopljenemu sladkorju podobno snov. Z njo povzročajo pogine in gnitje morja zaradi pomanjkanja kisika v vodi. Sluza odvrta kopalce in ribiče.

ŠMARTNO NA POHORJU - Na 11. gasilski olimpiadi na Danskem sta obe šmarnski gasilski ekipi zasedli 5. mesto med več kot 60. ekipami.

MARIBOR - Slovensko odonatološko društvo je pripravilo 14. Mednarodni simpozij, na katerem so strokovnjaki iz 25. držav izmenjavali izkušnje pri preučevanju kačjih pastirjev.

LJUBLJANA - V zvezi z indonezijskim premogom za ljubljansko Termoelektrarno - toplarno, za katerega naj bi Ljubljana plačevala domnevno previsoko ceno, zadevo preiskujejo ljubljanski kriminalisti. Afero je sprožila novica, da je iz nove cene premoga, ki je pri toni nižja za sedem dolarjev, mogoče sklepati, da so bili Ljubljančani pri dosedanjem milijonu in pol tone dobavljenega premoga prevarani.

LJUBLJANA - Slovensko ekološko gibanje je v zvezi s prekomerno onesnaženostjo zraka v Ljubljani zapisalo, da preseganje mejnih vrednosti žvepovega dioksida (SO₂) zaradi prekomernega mestnega prometa in Termoelektrarne-Toplarne Ljubljana škodljivo vpliva na zdravje ljudi, ki živijo v neposredni bližini onesnaževalca. SEG zahteva, da se o tej problematiki sproti obvešča javnost, uporablja ekološko

OBČNI ZBOR SLOVENSKEGA PLANINSKEGA DRUŠTVA

se je vršil v soboto 28. maja zvečer v Planinskem Stanu. Odborniki so poročali o delovanju društva in o njegovem gospodarskem stanju. Dovršena je bila nova stavba v našem domu, preurejen vrt in očiščen svet za staro stavbo, kupljen pred nekaj leti. Zdaj je ves društveni prostor zadovoljivo urejen in v načrtu je povečanje stare stavbe v bližnji bodočnosti. Nekaj sredstev je že razpoložljivih, a odbor namerava začeti z delom, ko bo finančna zmogljivost zagotovljena.

Poleg stavbenih del se je slovenska srenja tudi sicer udeleževala. Nastopala je v narodnih nošah in s slovensko zastavo pri argentinskih narodnih praznikih in pri praznikih narodnostih, ki sestavljajo družbico evropskih narodnostnih skupin. Prav tako je SPD sodelovalo pri sajenju dreves ob Aveniji 9 de julio, na kateri stoji Planinski Stan. O slovenskih prireditvah in planinskih izletih pa smo v „Svobodni Sloveniji“ itak zmeraj poročali.

V bodoči poslovni dobi bo vodil društvo sledeči odbor: predsednik Andrej Duh, podpredsednik Matjaž Jerman, tajnik Milan Magister, namestnica Milena Razinger, blagajnik Marjan Grohar, namestnik Marjan

Mavrič, odborniki: Borš Kambič, Martin Jerman, Blaž Razinger, Klavdija Kambič, namestnika: Ivan Arnšek in Dani Pavšer.

SPOMINSKA PROSLAVA

29. junija smo obhajali spomin na pobite domobrance po drugi svetovni vojni. Med slovensko mašo, pri kateri smo videli našega praporščaka z zastavo in številne narodne noše, je župnik Branko Jan molil za pokojne. Potem smo se podali v Planinski Stan in prisostvovali lepo pripravljeni spominski svečanosti. Najprej je bil položen veheć na ploščo, ki počašča vse žrtve vojne in revolucije in ki visi pred vrati nove stavbe. Potem se je odigral daljši odrski prizor. Scenerija Stana je bila odlično urejena, mladina v narodnih nošah je popetrila prireditev in otroški zborček pod vodstvom gospe Lučke Jermanove je prav izbrano zapel nekaj pesmi in spremljal recitacijo. Podajanje „Spominskih misli, Vetrinja in Golgote pobitih fantov“, je režiral Ciril Markež, deklamiralo je šest moških glasov in tri dekleške spremljave. Spominski govor je imel Stane Žužek. Slikovito predvajanje je zaključila pesem „Oče, mati, bratje in sestre...“, ki jo je pelo vse občinstvo.

VA

Slomškov dom

DRUŽINSKI DAN

Osnovnošolski tečaj A. M. Slomška v Ramos Mejia je eden izmed najstarejših slovenskih tečajev v naši skupnosti. Ustanovila ga je leta 1949 zdaj že pokojna učiteljica Anica Šemrov, danes pa poučujejo na njem že njegovi nekdanji učenci oz. učenke: voditeljica Saša Zupan Omahna ter učiteljski zbor: Lučka Vombergar, Lučka Tomazin, Mateja Hribar Šmalc, Helena Rode, Helena Loboda Oblak, Monika Svetlin, Marjeta Debeljak Vombergar, Marjan J. Loboda, katehet prelat Jože Škerbec; petje: Olga Omahna Urbančič, Jože Omahna in Marcel Brula; telovadba: Ciril Loboda in Gregor Hribar. V vrtcu in osmih razredih je letos 60 otrok.

V nedeljo 7. julija je Slomškova šolska skupnost slavila družinski dan, s slavnostnim, namenjenem očetom in mamicam. Redna služba božja je bila namenjena predvsem

sprejemljivejši premog, vgradi sodobno čistilno napravo na TE-TO Moste, podobno kot TE Šoštanj, namesti merilno napravo za SO₂ v Mostah ter z dolgoročno posodobitvijo preide na uporabo zemeljskega plina.

ŠPORT IN SLOVENIJA

NOVA GORICA - Z izgubo 1:4 proti Norveški se je slovenska teniška ekipa poslovila od letošnjega tekmovanja za Davisov pokal. Edino točko je pridobil par Por-Kraševc, medtem ko sta Božič in Trupej svoji igri izgubila. - Slovenija tekmuje v II. evro-afriški skupini.

LUZERN, Švica - Iztok Čop je dosegel prvo mesto na znanem čolnarskem tekmovanju in tako tretjič zaporedoma ubranil svetovni pokal.

TURKU, Finska - Na prvem evropskem prvenstvu atletov do 23. let je Slovenka Anja Valant osvojila srebrno medaljo v troskoku. Skočila je 13,98 m in s tem tudi izboljšala lastni slovenski rekord.

našim šolarjem, pri njej so tudi dejavno sodelovali, župnik prelat Jože Škerbec pa je njim namenil nagovor med sveto mašo. Nastope otrok iz vseh razredov in vrtca je uvedla voditeljica Slomškove šole in pozdravila vse starše ter ostalo občinstvo z željo, da bi se vsi počutili kot ena sama družina. Nato so otroci pokazali, kaj so se naučili v slovenski šoli: od kratkih ljubkih verzov in pesmic v vrtcu do posrečenih prizorčkov in deklamacij otrok iz ostalih razredov, vse povezano s priručnimi pesmicami ob zvokih kitare in klavirja. Smisel slavlja je izredno zadela deklamacija učenec iz višjega razreda Toneta Kuntnerja „Družina smo“. Venček narodnih, ki so jih zapeli vsi otroci, posvečen očkom in mamicam je bil lep zaključek programa. Res zaslužijo priznanje naši učitelji in učiteljice, za ves trud v slovenski šoli in še naučijo otroke tak program!

Po zaključenem programu v dvorani je bilo že nared kosilo, ki so ga pripravili v kuhinji gospe pod vodstvom Pavle Škraba in Tone Javoršek s pomočniki na žaru. Po kosilu se je veselo razpoloženje nadaljevalo na dvorišču, kjer so se starši z otroki igrali družabne igre, ki sta jih pripravila Mirjam Mehle Javoršek in Marcel Brula. V smeđu in razigranosti je kar prehitro minil popoldan.

J.T.

Osebnosti

Rojstvo: 17. julija se je rodil Avguštin Nikolaj Rant, sin arh. Mihe in Marjane roj. Cattaruzzi.

Srečnim staršem čestitamo!

Umrla sta v Ituzaingo Evgen Rupnik (83) in v Castelarju Rajmund Kinkel (83). Naj počivata v miru.

Nov diplomant: 10. julija je na moronski univerzi dokončal študije in postal conador publico Dani Rant.

Želimo mu veliko uspeha v življenju.

MALI OGLASI

Lepo sobo v Ljubljani oddajam za julij in avgust - Tel. (Bs. As.) 658-0154 in (Ljubljana) (061) 316-542
ORIENTE S.R.L. - Prevozi - poroke - rešilni avtomobili - mrliške vežice - pogrebi - Monseñor R. Bufano 2651 (ex Camino de Cintura) 1754 San Justo - Tel.: 651-2500 / 651-2335

TURIZEM

WORLDWIDE TOUR **IATA**
 Tel. 441-1264 / 1265
 Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu
LEGAJO N° 3545-82 H. Yrigoyen 2742 - San Justo

PSIHOLOGINJA

Lic. Marjana Volovšek, klinična psihologinja, za mladino in odrasle, družine in pare. Av. Luis María Campos 1544 - 3. nadstr. „12“ - Tel.: 784-2290

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 382-1148

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: tel. in faks: 374-7991 in 476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 613-1300

ARHITEKT

Arh. Jure Vombergar - občinski načrti, vodstvo gradbenih del - Av. Gaona 2776, Haedo - Tel.: 443-7385

ZA DOM

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón - Tel.: 489-3319.

FOTOGRAF

Marko Vombergar - Telefon: 659-2060. Atelje: Garibaldi 2308 - (1754) Villa Luzuriaga.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - (1704) Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gd. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uraduje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ štirih vstic \$ 4- za enkratno objavo, za vsak mesec - 4 številke - \$ 12.-

Slovenska kulturna akcija

V soboto, 26. julija, ob 20. uri bo v mali dvorani Slovenske hiše

predstavitve knjige Stanka Kocipra:
Kar sem živel

Predstavitve in koreferati: arh. Marjan Eiletz in g. Marjan Loboda

DRUŠTVO SLOVENSKA VAS

praznuje svojo

45. OBLETNICO

v nedeljo, 27. julija.

- Ob 9. uri sv. maša
- 12,30 skupno kosilo
- 16. kulturni program: „Daritev bodi ti življenje celo“
- Slavnostni govornik: Tone Mizerit
- Odrski prikaz: „Ta nori svet ali Micka se ženi“.

Prosta zabava.

Lepo vabljeni!

125 LET ZADRUŽNIŠTVA

Letos mineva 125 let, odkar je v Sloveniji prisotno kmetijsko zadrugništvo, in 25 let od ponovne ustanovitve Zadrugne zveze Slovenije (ZZS). Ob tej priložnosti so pripravili slovesnost, pred njo pa so se združniki zbrali na 25. rednem občnem zboru ZZS. (Zadrugno misel so po drugi svetovni vojni komunistične oblasti zamorile, njene sadove pa uničile. Šele pred 25 leti so bile primorane dovoliti delovanje zadrug, ki sta jih pred tolikimi leti Josip Vošnjak in Janez E. Krek ustanovila in s tem pripomogla k gospodarskemu razvoju slovenskega naroda.)

ŠTUTTGART, Nemčija - Na mednarodnem atletskem mitingu je Brigita Bukovec zasedla tretje mesto v teku na 100 m z ovirami. Enako mesto je osvojila Alenka Bikar v teku na 200 metrov.

Za dobrodelni sklad Zveze Slovenskih mater in žena so darovali: ZSMŽ San Justo \$ 300.-; ZSMŽ Ramos Mejía \$ 130.-; Branko Rebozov \$ 40.-; ga. Pavlina Dobovšek \$ 100.- v spomin pokojnih iz družine in \$ 100.- v spomin pokojnemu prijatelju župniku Ivanu Tomažiču. Bog povrni!

Manjša slovenska reka. 40. Melodični del pesmi. 41. Napeta nit na godalu. 43. Člani Aleševe družine. 45. Dve stvari. 47. Tekočina v rastlini. 48. Odriva in si dela pot. 49. Član izumrlega evropskega naroda.

NAVPIČNO: 1. Kem. znak za brom. 2. Pripovedne pesmi. 3. Tisti, ki podeduje. 4. Materin drugi mož. 6. Glava družine. 7. Je obveščen. 8. Pretirana naglica. 9. Odpremu usta. 10. Naselje okrog mesta. 11. Majhno gostinsko podjetje. 13. Prav takšno. 15. Ne

nadaljuj! 17. Gospodar polja, pomanjševalnica. 19. Vrsta jedi. 21. Od raka načet. 23. Oblačilo na nogah. 25. Velik kos blaga za pogrinjanje. 27. Polzi. 29. Zgubiš ravnotežje. 30. Sozvočje več tonov. 33. Nerazcveten cvet. 35. Last srbskega oblastnika. 37. Trska. 39. Puli. 40. Osebnizaimek (1. os. mn. 4. skl). 41. Žar, skupina žarkov. 42. Otrok spančka. 44. Osebnizaimek (2. os. mn.). 46. Kem. znak za erbij.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12			13		14			15		
	16			17			18			
19		20				21				
22	23		24		25			26		27
28		29				30			31	
32		33		34				35		
	36		37			38		39		
40				41					42	
43				44		45				46
47			48			49				

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
 Director: Valentín B. Debeljak
 Propietario:
 Asociación Civil Eslovenia Unida
 Redacción y Administración:
 RAMON L. FALCON 4158
 (1407) BUENOS AIRES
 ARGENTINA
 Teléfono: (54-1) 636-0841
 Telefax: (54-1) 636-2421

Glavni urednik:
 Tine Debeljak ml.
 Uredniški odbor:
 Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
 Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824

Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 85.462

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 65; obmejne države Argentine 90. USA dol.; ostale države v obeh Amerikah 100 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje, oblikovanje in tisk:
TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
 Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 307-1044
 (1101) Buenos Aires - Argentina

OBVESTILA

SOBOTA, 26. julija

Pri SKA predstavitve knjige Stanka Kocipra **KAR SEM ŽIVEL**, ob 20. v Slovenski hiši.

NEDELJA, 27. julija:

45. obletnica društva Slovenska vas s celodnevno prireditvijo.

SREDA, 6. avgusta:

Ob 15. uri seja ZSMŽ, ob 16,30 uri razgovor z gospo Rezi Marinšek.

SOBOTA, 9. avgusta:

Redni pouk Srednješolskega tečaja ob 15. uri.

SOBOTA, 23. avgusta:

Redni pouk Srednješolskega tečaja ob 15. uri.

PORAVNAJTE NAROČNINO

Službo dobi:

V slovenskem strojnem podjetju, delavec: starost 18 - 20 let; tudi brez izkušnje v stroki. Potrebno: dokončana osnovna šola, delavnost, poštenost, normalna družinska vzgoja in karakter, da bo možno sožitje s slovenskim osebjem. Izključene so osebe, ki žive neredno ali pa v zasilnih naseljih.

Izučitev poklica, prvovrstni delovni pogoji, plača po dogovoru.

Slovenski sorojaki, ako poznate osebo katerekoli narodnosti, ki išče službo pod temi pogoji, se Vam zahvaljujem, če mi to sporočite.

INDUSTRIA METALURGICA B. SELJAK
 N. Sra. de Loreto 2329 - 1674 - Saenz Peña
 TEL: 757-4088

POVEČAJMO DOHODKE Z DOBRO NALOŽBO

Da vam demar ne bo ležal doma, brez obresti in v nevarnosti, naložite ga varno in donosno. Sloga že štiri desetletja zaupno in uspešno upravlja naložbe vseh vrst. Nad 3.000 članov to potrjuje. Kličite nas: 656-6565. Glavna pisarna je odprta od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA DA VEČ! V SLOGI JE MOČ!

Sporočamo vsem soborcem in prijateljem, da je 16. tega meseca umrl

Evgen Rupnik

sin grala. Leona Rupnika,
 letalski častnik in poveljnik odreda Beli orel

Dragega pokojnika - soborca smo spremili k večnemu počitku v četrtek 17. t. m. na pokopališče Chacarita- Buenos Aires. Molitve za pokojnika je ob krsti opravil delegat, prelat Jože Škerbec. V imenu borcev se je od pokojnika poslovil predsednik Tabora lic. Ivan Korošec, vsi navzoči pa smo mu v slovo zapeli domobransko večno lepo MOJA DOMOVINA.

Družini naše globoko sožalje.

Starešinstvo DSPB TABOR